

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
[SZEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
PAP JÓZSEF SÁNDOR,
ZÉKÁNY ANDRÁS
Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
BIACS PÉTER, BUZÁS ILONA,
HANCSÓK JENŐ, JANÁKY CSABA,
KALÁSZ HUBA, KEGLEVICH GYÖRGY,
KOVÁCS ATTILA, MIZSEY PÉTER,
NEMES ANDRÁS, ifj. SZÁNTAY CSABA,
SZABÓ ILONA, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: HORVÁTH IMRE
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2023.01

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archívuma (EPA) archiválja

A Magyar Kémikusok Egyesülete (MKE) elnökének megtisztelő és egyben örömteli feladata a Magyar Kémikusok Lapja (MKL) új évi első számában köszönteni a lap olvasóit. Az ebben a tisztségben eltöltött 12 év után ez az utolsó lehetőség különleges érzésekkel töltött el. A leköszönő vezető beszámolójának azonban nem most, hanem 2023 májusában, a tisztújító közgyűlésen lesz ideje. Csak nagy vonalakban szeretném említeni, hogy az elmúlt több mint egy évtized alatt számos kémiát érintő ünnepi évben mutathattuk meg az MKE kémiái tudomány és művelői iránti elkötelezettségét hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Sajnálatos módon az utóbbi időszakban nem várt nehézségekkel is meg kellett küzdenünk, de reményeim szerint továbbra is életerős Egyesületet tudunk átadni az idén az új vezetőség számára.

Az évre előre tekintve, tervezett konferencia-programjaink közül szeretném kiemelni a 2011-ben újtárra indított és 4 évenként megrendezésre kerülő MKE

Nemzeti Vegyészkonferenciát, amely a hazai kémikustársadalom legnagyobb közös összejövetele és amelyen várhatóan a nyár elején személyesen találkozhatunk.

Rátérve az MKL 2023. évi januári számának ajánlására, biztosíthatom hűségem és újdonsült olvasóinkat, hogy számos érdekes írást találhatnak ebben a számban is. Többek között az ez évi magyar vonatkozású kémia- és vegyipartörténeti évfordulókról hívja fel a figyelmet Próder István hagyományos összeállításban; egy újonnan választott levelező akadémikus, Szente Lajos bemutatja ciklodextrinnel kapcsolatos fő kutatási területét; Csanády Andrásné beszámol a kvázikristályokkal kapcsolatos hazai kutatás kialakulásáról és fejlődéséről; megemlékezést olvashatnak az idejekorán elhunyt Kajtár Márton (1929–1991) szerves kémikus professzorról egy volt hallgatója révén, valamint az Ígéretes fiatal kémikusaink rovatban, „A zöld kémiakönyvtől az egyetemi katedráig” című beszélgetésből, Barta Weissert Katalin szakmai pályafutását ismerhetik meg.

Remélem, a fenti ízelítő felkeltette érdeklődésüket az MKL többi közleménye iránt is.

Végül, de nem utolsósorban a Magyar Kémikusok Egyesülete vezetősége nevében, egészségben és sikerekben gazdag boldog új esztendőt kívánok!

2023. január

Simonné Prof. Dr. Sarkadi Livia

Simonné Prof. Dr. Sarkadi Livia
az MKE elnöke

TARTALOM

VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY

- Szente Lajos:** Alap- és alkalmazott kutatások a ciklodextrin-technológiában 2
Csanády Andrásné Bodoky Ágnes: Beszámoló egy régi, de napjainkban is felbukkanó kutatásról, a kvázikristályok hazai kutatásának kezdeteiről 7

ÍGÉRETES FIATAL KÉMIKUSAINK

- A zöld kémiakönyvtől az egyetemi katedráig.
Beszélgetés **Barta Weissert Katalinnal** 10

KITEKINTÉS

- Janáky-Bohner Báborka, Molnár István:** Az iparjogvédelem kutatás-fejlesztést támogató szerepe 12

KÖZOKTATÁS – TANÁRI FÓRUM

- Radnóti Katalin:** Kajtár Márton emlékére, egy régi hallgatójától 17

ÉVFORDULONAPTÁR, 2023

- Próder István:** Magyar vonatkozású kémia- és vegyipartörténeti évfordulók 19

VEGYÉSZLELETEK

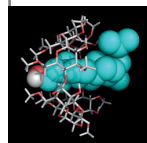
- Lente Gábor** rovata 28

A HÓNAP KÉMIAI PUBLIKÁCIÓJA

- MEGEMLEKEZÉS** 30

- Kovács Ervin, Mucsi Zoltán:** Csizmadia Imre Gyulára emlékezve 30

- A HÓNAP HÍREI** 31

Címlapunkon:
Metil-beta-ciklodextrin
és koleszterin
1:1 mólarányú
zárványkomplexe